

มูลนิธิรางวัลสมเด็จพระเจ้าฟ้ามหิดล ในพระบรมราชูปถัมภ์

คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล และ กระทรวงการต่างประเทศ

แถลงข่าว

ผลการตัดสินรางวัลสมเด็จพระเจ้าฟ้ามหิดล ประจำปี 2554

วันนี้ (14 ธันวาคม 2554) เวลา 13.30 น. ศาสตราจารย์คลินิกนายแพทย์อุดม คชินทร คณบดีคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล ในฐานะรองประธานมูลนิธิรางวัลสมเด็จพระเจ้าฟ้ามหิดล ในพระบรมราชูปถัมภ์ นายธานี ทองภักดี อธิบดีกรมสารนิเทศกระทรวงการต่างประเทศ ในฐานะประธานคณะกรรมการฝ่ายประชาสัมพันธ์ฯ มูลนิธิรางวัลสมเด็จพระเจ้าฟ้ามหิดล ในพระบรมราชูปถัมภ์ และศาสตราจารย์นายแพทย์วิจารณ์ พานิช ประธานคณะกรรมการรางวัลนานาชาติ มูลนิธิรางวัลสมเด็จพระเจ้าฟ้ามหิดล ในพระบรมราชูปถัมภ์ ได้ร่วมกันแถลงผลการตัดสินผู้ได้รับพระราชทานรางวัลสมเด็จพระเจ้าฟ้ามหิดล ครั้งที่ 20 ประจำปี 2554 ณ ห้องสมเด็จพระบรมราชชนก ตึกสยามินทร์ ชั้น 2 โรงพยาบาลศิริราช

ผู้ได้รับพระราชทานรางวัลสมเด็จพระเจ้าฟ้ามหิดล สาขาการแพทย์ ได้แก่ ศาสตราจารย์นายแพทย์เอนอน ที. เบ็ค (Professor Aaron T. Beck) และ ดร.เดวิด ที. วอง (Dr. David T. Wong) สาขาการสาธารณสุข ได้แก่ ดร.รูธ เอฟ. บิชอป (Dr. Ruth F. Bishop) (รายละเอียดตามเอกสารแนบ)

ทั้งนี้ มีผู้ได้รับการเสนอชื่อเข้ารับพระราชทานรางวัลสมเด็จพระเจ้าฟ้ามหิดล ประจำปี 2554 ทั้งหมด 76 ราย จาก 45 ประเทศ คณะกรรมการที่ปรึกษาทางวิชาการได้พิจารณาถ้อยแถลงและคณะกรรมการรางวัลนานาชาติ ได้พิจารณาจากผู้ได้รับการเสนอชื่อรวม 3 ปี คือปี 2554, 2553, 2552 และนำเสนอต่อคณะกรรมการมูลนิธิฯ ซึ่งสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงเป็นองค์ประธาน ให้พิจารณาตัดสินเป็นขั้นสุดท้ายเมื่อวันที่ 11 พฤศจิกายน 2554 โดยระยะเวลา 19 ปีที่ผ่านมา มีบุคคลหรือองค์กรได้รับรางวัลนี้แล้วทั้งสิ้น 59 ราย ในจำนวนนี้มี 2 รายที่ได้รับรางวัลโนเบลในเวลาต่อมาคือ ศาสตราจารย์นายแพทย์แบร์รี เจมส์ มาร์แชล ปี 2548 และศาสตราจารย์เกียรติคุณนายแพทย์ ฮาร์ลด์ ซัวร์ เฮาเซน ปี 2551 และ 1 ราย ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการองค์การอนามัยโลกในเวลาต่อมาคือ แพทย์หญิงมากริตา อีเฟซี ชานปี 2549 และมีคนไทยเคยได้รับพระราชทานรางวัลสมเด็จพระเจ้าฟ้ามหิดล 4 ราย คือ ศาสตราจารย์นายแพทย์ประสงค์ ตู้จินดา และศาสตราจารย์แพทย์หญิงสุจิตรา นิมมานนิตย์ ปี 2539 และนายแพทย์วิวัฒน์ โรจนพิทยากร และนายมีชัย วีระไวทยะ ปี 2552

รางวัลสมเด็จพระเจ้าฟ้ามหิดล เป็นรางวัลที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระบรมราชานุญาตให้จัดตั้งขึ้น เพื่อถวายเป็นพระราชนุสรณ์แด่สมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก ในโอกาสจัดงานเฉลิมฉลอง 100 ปี แห่งการพระราชสมภพ 1 มกราคม 2535 ดำเนินงานโดยมูลนิธิรางวัลสมเด็จพระเจ้าฟ้ามหิดล ในพระบรมราชูปถัมภ์ ซึ่งสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงเป็นองค์ประธาน มอบรางวัลให้แก่บุคคลหรือองค์กรทั่วโลกที่มีผลงานดีเด่นเป็นประโยชน์ต่อมวลมนุษยชาติ ทางด้านการแพทย์ 1 รางวัล และด้านการสาธารณสุข 1 รางวัลเป็นประจำทุกปีตลอดมา

รางวัลสมเด็จพระเจ้าฟ้ามหิดล ประจำปี 2554 จะเป็นปีที่ 20 ของการพระราชทานรางวัล ซึ่งจะมีพิธีพระราชทานรางวัลในเดือนมกราคม พ.ศ. 2555 ซึ่งเป็นการครบรอบ 120 ปี แห่งการพระราชสมภพของสมเด็จพระมหิตลาธิเบศรอดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก 1 มกราคม พ.ศ. 2555 คณะกรรมการมูลนิธิรางวัลสมเด็จพระเจ้าฟ้ามหิดล ในพระบรมราชูปถัมภ์ จึงมีมติให้เพิ่มเงินรางวัลจากรางวัลละ 50,000 เหรียญสหรัฐ เป็น 100,000 เหรียญสหรัฐ จากปีนี้เป็นต้นไป

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ แทนพระองค์พระราชทานรางวัลสมเด็จพระเจ้าฟ้ามหิดล ประจำปี 2554 ในวันที่ 25 มกราคม พ.ศ. 2555 ณ พระที่นั่งจักรีมหาปราสาท โดยในวันที่ 24 มกราคม พ.ศ. 2555 คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล ในฐานะผู้ริเริ่มรางวัลอันทรงเกียรติจะเชิญผู้ได้รับพระราชทานรางวัลฯ มาเยือนและแสดงปาฐกถาเกียรติยศ ในผลงานที่ได้รับด้วย

ผู้ได้รับพระราชทานรางวัลสมเด็จพระเจ้าฟ้ามหิดล ประจำปี 2554

สาขาการแพทย์

ศาสตราจารย์นายแพทย์เอรอน ที. เบ็ค (Professor Aaron T. Beck)

ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ภาควิชาจิตเวชศาสตร์ มหาวิทยาลัยเพนซิลเวเนีย

และประธานกิตติมศักดิ์ ศูนย์วิจัยจิตพยาธิวิทยาเอรอน ที. เบ็ค

(Aaron T. Beck Psychopathology Research Center) รัฐเพนซิลเวเนีย ประเทศสหรัฐอเมริกา

ศาสตราจารย์นายแพทย์เอรอน ที. เบ็ค เป็นบุคคลแรกที่นำความคิดและพฤติกรรมบำบัด (Cognitive Behavioural Therapy, CBT) มารักษาผู้ป่วยโรคซึมเศร้า โดยได้พัฒนาวิธีการรักษานี้ตั้งแต่ต้นทศวรรษ 1960 ขณะเป็นจิตแพทย์ที่มหาวิทยาลัยเพนซิลเวเนีย ได้ทำการวิจัย พัฒนา และทดสอบประสิทธิภาพการรักษาผู้ป่วยโรคซึมเศร้า โดยใช้กระบวนการและเทคนิคของการเรียนรู้มาใช้บำบัดเปลี่ยนความคิด เปลี่ยนความเชื่อของบุคคลที่ไม่ถูกต้องเหมาะสม ซึ่งเป็นเหตุทำให้เกิดปัญหาสุขภาพจิตและจิตเวช ช่วยให้บุคคลปรับเปลี่ยนความคิด ความเชื่อของตนให้เกิดความคิดที่ถูกต้อง เหมาะสม และสามารถปรับตัวต่อสถานการณ์ต่างๆ ได้ดีขึ้น การศึกษาต่อมาพบว่าความคิดและพฤติกรรมบำบัด เป็นวิธีการรักษาที่ดีที่สุดโรคซึมเศร้า เป็นที่แพร่หลายอย่างกว้างขวาง จนศาสตราจารย์นายแพทย์เอรอน ที. เบ็ค ได้รับการยกย่องให้เป็นบิดาด้านความคิดและพฤติกรรมบำบัด ช่วยเหลือผู้ป่วยโรคซึมเศร้าได้มากกว่า 120 ล้านคนต่อปี โดยเฉพาะลดการฆ่าตัวตาย ซึ่งมีมากกว่า 1 ล้านคนต่อปี

ดร.เดวิด ที. วอง (Dr. David T. Wong)

ศาสตราจารย์สมทบ (Adjunctive Professor) ภาควิชาจิตเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์

มหาวิทยาลัยอินเดียนา รัฐอินเดียนา ประเทศสหรัฐอเมริกา

ดร.เดวิด ที. วอง เป็นผู้ค้นพบยา ฟลูอออกซีทีน (fluoxetine) ซึ่งเป็นยาตัวแรกในกลุ่ม เอส เอส อาร์ ไอ (SSRI: selective serotonin reuptake inhibitor) โดยเริ่มทำการศึกษาค้นคว้าและวิจัย ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1970 และใช้เวลากว่า 15 ปี ก่อนจะได้รับอนุญาตจากองค์การอาหารและยาของสหรัฐอเมริกาให้วางจำหน่ายได้ภายใต้ชื่อ โปรแซค (Prozac) 2 ปี ต่อมา ได้รับการยอมรับว่าเป็นยารักษาโรคซึมเศร้าที่มีประสิทธิภาพสูง มีความปลอดภัยมาก ผลข้างเคียงน้อย โดยใช้ยาเพียงวันละหนึ่งครั้ง จึงมีการใช้กันอย่างแพร่หลาย ช่วยเหลือผู้ป่วยโรคซึมเศร้านับร้อยล้านคนทั่วโลก นอกจากนี้ฟลูอออกซีทีน (fluoxetine) ยังเป็นต้นแบบของการพัฒนารักษาโรคซึมเศร้าอีกหลายชนิดต่อมา

ทั้งความคิดและพฤติกรรมบำบัด และยาฟลูอออกซีทีนต่างให้ผลในการรักษาผู้ป่วยโรคซึมเศร้าได้ดี แต่เมื่อใช้ความคิดและพฤติกรรมบำบัด และยาฟลูอออกซีทีนร่วมกันพบว่าทำให้ผลการรักษาดีขึ้น

ผู้ได้รับพระราชทานรางวัลสมเด็จพระเจ้าฟ้ามหิดล ประจำปี 2554

สาขาสาธารณสุข

ดร.รูธ เอฟ. บิชอป (Dr. Ruth F. Bishop)

ศาสตราจารย์เกียรติยศ (Professorial Fellow) ภาควิชากุมารเวชศาสตร์
มหาวิทยาลัยเมลเบิร์น และนักวิจัยอาวุโส สถาบันวิจัยเด็กเมอร์ด็อก รัฐวิกตอเรีย
ประเทศออสเตรเลีย

ดร.รูธ เอฟ. บิชอป เป็นบุคคลแรกที่พบว่าโรคท้องร่วงรุนแรงที่เกิดในเด็กอายุต่ำกว่า 6 ปีทั่วโลก โดยเฉพาะในประเทศที่มีรายได้ต่ำ และรายได้ต่ำปานกลางในแถบทวีปแอฟริกาและเอเชีย ซึ่งเป็นสาเหตุของการเสียชีวิตราว 5 แสนคนต่อปี เกิดจากเชื้อไวรัสโรต้า โดยในปี พ.ศ. 2516 ดร.รูธ เอฟ. บิชอปได้พิสูจน์โดยนำเซลล์ลำไส้เล็กของเด็กที่ป่วยมาตรวจด้วยกล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนพบเชื้อไวรัสมีลักษณะคล้ายวงล้อรอบๆ ให้ชื่อว่า “ไวรัสโรต้า”

นอกจากนี้ ดร.รูธ เอฟ. บิชอป ยังค้นพบว่าทารกแรกเกิดมีภูมิคุ้มกันสามารถต่อต้านเชื้อไวรัสโรต้าได้ เป็นพื้นฐานนำไปสู่การพัฒนาวัคซีนป้องกันเชื้อไวรัสโรต้า โดยตั้งแต่ปี พ.ศ.2550 เป็นต้นมา ถือเป็นมาตรฐานที่เด็กๆ ออสเตรเลียทุกคนจะได้รับวัคซีนป้องกันเชื้อไวรัสโรต้า เป็นที่ยอมรับและใช้กันแพร่หลาย ทั่วโลกกว่า 60 ประเทศทั่วโลก ช่วยรักษาชีวิตและสุขภาพอนามัยเด็กนับล้านคนทั่วโลก